

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 642/2014-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť A. B., zastúpeného AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s. r. o., Kmeťova 26, Košice, prostredníctvom ktorej koná jej konateľ a advokát JUDr. Róbert Ružbašán, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Svidník v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Em 1/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júla 2014 doručená sťažnosť A. B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s. r. o., Kmeťova 26, Košice, prostredníctvom ktorej koná jej konateľ a advokát JUDr. Róbert Ružbašán, vo veci namietaného porušenia jeho základného

práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Svidník (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Em 1/2014 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ doručil 26. augusta 2013 okresnému súdu návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletej dcére na čas po rozvode, ktorým sa domáhal, aby okresný súd rozviedol jeho manželstvo s odporkyňou (ďalej aj „povinná“) a zaviazal ho prispievať na výživu a výchovu maloletej dcéry mesačne sumou 200 € (ďalej aj „návrh“). Sťažovateľ súčasne navrhol uzatvoriť s odporkyňou dohodu o úprave styku s maloletou dcérou, ktorú by následne schválil okresný súd.

Vzhľadom na skutočnosť, že odporkyňa neumožňovala sťažovateľovi od podania návrhu *„návštevy... maloletú mu odmietla vydať, odmietala mu poskytovať informácie o maloletej a zabezpečila, aby maloletú nemohol navštevovať ani v predškolskom zariadení“*, podal návrh na vydanie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b) zákona č. 99/1963 Zb. *Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“)*, v ktorom navrhol, aby okresný súd dočasne zveril maloletú dcéru do osobnej starostlivosti odporkyne a upravil styk sťažovateľa s maloletou tak, že *„bude oprávnený sa stýkať s maloletou v období od 06. 12. 2013 od 9,00 hod. do 08. 12. 2013 do 12,00 hod., od 03. 01. 2014 od 9,00 hod. do 06. 01. 2014 do 12,00 hod., a následne jedenkrát mesačne počnúc februárom 2014, a to každý prvý víkend v mesiaci, počnúc piatkom od 9,00 hod. až do nedele do 16,00 hod., bez prítomnosti matky, a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej“* (ďalej len „návrh na vydanie predbežného opatrenia“).

Okresný súd o návrhu na vydanie predbežného opatrenia rozhodol uznesením č. k. 2 P 32/2013-52 zo 17. decembra 2013 (ďalej len „uznesenie zo 17. decembra 2013“) tak, že maloletú dcéru zveril do osobnej starostlivosti odporkyne (jej matky, pozn.) a upravil styk sťažovateľa s maloletou dcérou tak, že sťažovateľ je oprávnený stýkať sa s maloletou

dcérou každý nepárny víkend, a to v sobotu od 15.00 h do 18.00 h a v nedeľu od 15.00 h do 18.00 h v prítomnosti odporkyne.

Proti uzneseniu okresného súdu zo 17. decembra 2013 podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 5 CoP 5/2014 zo 4. marca 2014 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 5 CoP 5/2014 z 20. marca 2014 (ďalej len „uznesenie krajského súdu o nariadení predbežného opatrenia“) tak, že označené uznesenie okresného súdu zmenil vo výroku, ktorým bol upravený styk sťažovateľa s maloletou dcérou tak, že sťažovateľ je oprávnený stykať sa s maloletou dcérou každý prvý víkend v mesiaci, a to v piatok od 9.00 h do 17.00 h a v sobotu od 9.00 h do nedele do 17.00 h bez prítomnosti odporkyne tak, že maloletú si sťažovateľ prevezme pred bydliskom odporkyne a na tom istom mieste dieťa odporkyni odovzdá. Odporkyňa dieťa na styk riadne pripraví.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza, že „... dňa 04. 04. 2014 prišiel vyzdvihnúť maloletú v dome odporkyne v čase stanovenom v uznesení. Napriek nariadenému styku odporkyňa odmietla vydať maloletú sťažovateľovi, pričom zabránila akémukoľvek ich stretnutiu a s odôvodnením, že maloletá je chorá, sťažovateľa ani nepustila do domu a uzamkla pred ním dvere. Sťažovateľ sa o zdravotnom stave maloletej informoval u jej ošetrojúcej lekárky, pričom tá mu povedala, že jej zdravotný stav nie je vážny...“.

Z uvedených dôvodov sťažovateľ 16. apríla 2014 doručil okresnému súdu návrh na súdny výkon uznesenia krajského súdu o nariadení predbežného opatrenia, ktorým žiadal, aby okresný súd realizoval výkon rozhodnutia v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, ktoré upravujú výkon rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia týkajúceho sa maloletých detí.

Sťažovateľ s poukazom na § 273c ods. 1 a 2 OSP argumentuje, že „v prípade, keď vykonateľným rozhodnutím, ktoré je podkladom pre výkon rozhodnutia je predbežné opatrenie týkajúce sa starostlivosti o maloleté dieťa, zmysel ktorého spočíva predovšetkým

v naliehavosti a dočasnosti úpravy pomerov, je potrebné zabezpečiť výkon rozhodnutia bez využitia inštitútov výziev a udeľovanie pokút zo strany súdu, a preto je na danú situáciu potrebné aplikovať ustanovenie § 273c OSP a nie ustanovenie § 272. Takýto postup je nevyhnutný z dôvodu, že s ohľadom na spôsob výkonu rozhodnutia a spôsob úpravy styku sťažovateľa s maloletou by výkon rozhodnutia postupom podľa ustanovení § 272 a § 273 OSP pre jeho zložitosť a zdĺhavosť nikdy nebol realizovateľný a práva oprávneného by boli reálne nevykonalné. Sťažovateľ reakciu od príslušného súdu neobdržal, a tak sme súd telefonicky v jeho mene kontaktovali dňa 30. 4. 2014 za účelom zistenia, v akom štádiu je vec a či ďalší styk otca s maloletou, ktorý sa mal realizovať od 2. 5. do 4. 5. 2014 bude súd nútené vykonávať, tak ako sťažovateľ žiadal, keďže všetky okolnosti nasvedčovali tomu, že aj tento styk bude odporkyňou účelne marený. Nielenže súd nekonal tak, ako mu to procesnoprávny predpis prikazuje, nenariadil výkon rozhodnutia, ale dokonca do dnešného dňa sme neobdržali žiadne rozhodnutie, uznesenie, prípis, či akúkoľvek formu reakcie súdu na náš návrh (okrem výzvy pre odporkyňu), z ktorého by sme vyrozumeli prečo príslušný súd nekoná, v ktorej by poskytol akúkoľvek zrozumiteľnú právnu argumentáciu, odôvodnenie s uvedením aplikovaných právnych predpisov, na základe ktorého by sme vyrozumeli prečo postupoval súd spôsobom, akým postupoval, prečo nenariadil výkon rozhodnutia, atď., respektíve akýkoľvek písomný výstup, ktorý by bol minimálne preskúmateľný súdom vyššieho stupňa, resp. voči ktorému by sme mohli podať riadny opravný prostriedok. K relevantným skutkovým okolnostiam ďalej uvádzame, že ani styk sťažovateľa s maloletou súdom nariadený na 2. 5. až 4. 5. 2014 a styk, ktorý sa mal realizovať v dňoch 6. 6. až 8. 6. 2014 a tiež v dňoch 4. 7. až 6. 7. 2014 nebol zrealizovaný a sťažovateľ sa do dnešného dňa svojho práva na styk s maloletou nedomohol. ... máme za to, že konajúci súd sa v konaní sp. zn.: 3 Em/1/2014 dopustil a naďalej sa dopúšťa hrubého porušenia zákona a ústavou garantovaného práva, keď vo veci nekonal a nenariadil výkon rozhodnutia... Dňa 11. 6. 2014 sťažovateľ prostredníctvom nás, ako svojich právnych zástupcov adresoval predsedovi Okresného súdu Svidník sťažnosť na postup súdu v konaní sp. zn. 3 Em/1/2014 proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Okresný súd Svidník sa do dnešného dňa k našej sťažnosti žiadnym písomným spôsobom nevyjadril.“

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR a základné právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Svidník v konaní sp. zn. 3 Em/1/2014 bolo porušené.

2. Okresnému súdu Svidník v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Em/1/2014 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

3. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 800,- €, ktoré je Okresný súd Svidník povinný do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu vyplatiť sťažovateľovi na účet právneho zástupcu sťažovateľa.

4. Okresný súd Svidník je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 340,90 € do 15 dní od doručenia tohto nálezu...“

II.

V zmysle čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predpisov každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc,

návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Em 1/2014.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

Predmetom napadnutého konania okresného súdu je zabezpečenie výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí podľa § 272 OSP a nasl., a to realizácia práva sťažovateľa na styk s jeho maloletou dcérou. Vzhľadom na povahu vymáhanej povinnosti, resp. na povahu práva, ktorého realizácia sa nútene vykonáva, zákon neustanovuje konkrétne a výlučné spôsoby výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí (porovnaj § 272 ods. 2 OSP). Zákon ustanovuje len niektoré právne nástroje, ktoré majú viesť k dobrovoľnému plneniu rozhodnutia, prípadne k podrobeniu sa rozhodnutiu, napr. písomná výzva, upozornenie a nariadenie pojednávania (§ 272 ods. 3 OSP), ukladanie pokuty (§ 273 ods. 1 OSP), výzva na zastavenie príslušných dávok (§ 273 ods. 2 OSP), pričom tiež upravuje odňatie dieťaťa (§ 273 ods. 4 a nasl. OSP) ako priamy spôsob výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí. Zákon teda neupravuje vyčerpávajúco všetky spôsoby výkonu rozhodnutia a tiež všetky nástroje, prípadne iné formy pôsobenia súdu vedúce ku skutočnému výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí. Konkrétny postup súdu v konaní o výkon rozhodnutia o výchove maloletých detí bude v zásade vždy odlišný, bude závislý od konkrétnych okolností prípadu. Zároveň je nevyhnutné zohľadniť skutočnosť, že realizácia rozhodnutia o výchove maloletých detí bude od určitého veku dieťaťa takmer vždy závislá nielen od vôle rodičov, ale aj maloletého dieťaťa. V týchto prípadoch tak súd len vytvára, prípadne zabezpečuje vhodné predpoklady na realizáciu rozhodnutia, nemá však vo svojej moci dosiahnuť to, aby jeho pôsobenie vždy viedlo k výkonu rozhodnutia (m. m. IV. ÚS 452/2013).

Pri hodnotení toho, či okresný súd v konaní o výkon predbežného nariadenia o úprave styku s maloletým dieťaťom konal bez zbytočných prietáhov a či konal sústredene, je potrebné zohľadniť uvedené špecifiká. Nemožno preto automaticky vychádzať z dĺžky konania, početnosti procesných úkonov súdu alebo z efektivity, akú jeho postup (činnosť) dosiahol.

Zo spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie vedené okresným súdom ústavný súd zistil, že sťažovateľ doručil okresnému súdu 16. apríla 2014 návrh na výkon uznesenia krajského súdu o nariadení predbežného opatrenia týkajúceho sa výchovy maloletého dieťaťa (uznesenie krajského súdu sp. zn. 5 CoP 5/2014 zo 4. marca 2014 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 5 CoP 5/2014 z 20. marca 2014, pozn.), ktorý bol pridelený na prerokovanie a rozhodnutie zákonnej sudkyňi JUDr. Anne Bejdovej.

Zákonná sudkyňa 23. apríla 2014 v zmysle § 15 ods. 1 OSP oznámila predsedovi okresného súdu skutočnosti, ktoré zakladajú dôvod na jej vylúčenie z rozhodovania veci sťažovateľa. Vzhľadom na túto skutočnosť bola vec na základe opatrenia predsedu okresného súdu č. 12/2014 z 25. apríla 2014 náhodným elektronickým systémom pridelená na prerokovanie a rozhodnutie inému sudcovi tohto súdu; zákonnou sudkyňou v predmetnej veci sa stala JUDr. Mária Tvrdíková. Dňa 2. mája 2014 okresný súd doručil povinnej návrh na výkon rozhodnutia a zároveň ju vyzval, aby sa k nemu v lehote 3 dní písomne vyjadrila. Povinná sa k návrhu vyjadrila podaním doručeným 13. mája 2014.

Dňa 23. mája 2014 okresný súd doručil sťažovateľovi podanie povinnej a súčasne ho vyzval, aby sa k tomuto podaniu vyjadril v lehote 7 dní od doručenia a súčasne oznámil, či sa styk s maloletou v dňoch 2. mája 2014 a 3. mája 2014 uskutočnil a či trvá aj naďalej na svojom návrhu na výkon rozhodnutia. Dňa 3. júna 2014 bolo na základe žiadosti Sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove, pracovisko Svidník (ďalej len „kolízny opatrovník“) vypracované odborné stanovisko psychológa. Sťažovateľ na výzvu okresného súdu reagoval podaním doručeným okresnému súdu 11. júna 2014, pričom zároveň podal v zmysle § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) sťažnosť na postup súdu, ktorá smerovala proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

Dňa 17. júna 2014 okresný súd adresoval povinnej výzvu, v ktorej ju vyzval, aby sa v lehote 3 dní vyjadrila k podaniu sťažovateľa z 11. júna 2014 a súčasne uviedla dôvody,

pre ktoré 6. júna 2014 neodovzdala maloletú dcéru a neumožnila tak styk sťažovateľa s maloletou dcérou v zmysle uznesenia krajského súdu, ktorým bolo nariadené predbežné opatrenie, a súčasne ju vyzval, aby v zmysle § 272 ods. 3 OSP dodržiavala uznesenie krajského súdu o nariadení predbežného opatrenia, a poučil ju o následku nesplnenia citovaného rozhodnutia v zmysle § 273 ods. 1 OSP. Zároveň vyzval kolízneho opatrovníka vykonať s povinnou, prípadne spoločne so sťažovateľom pohovor pre účely rešpektovania rozhodnutia krajského súdu o nariadení predbežného opatrenia.

Dňa 24. júna 2014 predseda okresného súdu podaním sp. zn. Spr. 5/2014 reagoval na sťažnosť podanú sťažovateľom v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch, prílohou ktorého bolo vyjadrenie zákonnej sudkyne. Dňa 8. júla 2014 odporkyňa doručila okresnému súdu vyjadrenie v zmysle výzvy zo 17. júna 2014 a sťažovateľ informoval okresný súd o opakovanom nerešpektovaní uznesenia krajského súdu o nariadení predbežného opatrenia zo strany povinnej. Okresný súd 17. júla 2014 reagoval na výzvu odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Svidník z 11. júla 2014 na súčinnosť v súvislosti s trestným oznámením sťažovateľa vo veci podozrenia zo spáchania prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia. Dňa 28. júla 2014 kolízny opatrovník oznámil okresnému súdu v reakcii na jeho výzvu výsledok prešetrenia pomerov v domácnosti sťažovateľa a povinnej s cieľom rešpektovania rozhodnutia krajského súdu o nariadení predbežného opatrenia a opatrenia vykonané pre účely rešpektovania tohto rozhodnutia (poučenie povinnej o následkoch nerešpektovania rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia a pomoc psychológa).

Z ďalších zistení ústavného súdu vyplýva, že okresný súd vo veci návrhu sťažovateľa (konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 2 P 32/2013) nariadil pojednávanie na 20. august 2014, v rámci ktorého sťažovateľ a odporkyňa na výzvu okresného súdu vyjadrili ochotu dohodnúť sa na styku otca s maloletou dcérou tak, že *„styk sa bude realizovať vo štvrtok dňa 21. 8. 2014 od 15.00 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti matky v jej bydlisku ... a následne v piatok dňa 22. 8. 2014... 23. 8. 2014 bude styk otca s dieťaťom realizovaný mimo trvalého bydliska matky...“* (citované zo zápisnice okresného súdu o pojednávaní v konaní vedenom pod sp. zn. 2 P 32/2013 z 20. augusta 2013, pozn.).

Pojednávanie vo veci samej bolo následne odročené na 4. september 2014 na vyhlásenie rozsudku. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 2 P 32/2013 zo 4. septembra 2014 manželstvo sťažovateľa a odporkyne rozviedol, na čas po rozvode zveril maloletú dcéru do osobnej starostlivosti odporkyne, zaviazal sťažovateľa prispieť na výživu maloletej dcéry sumou 200 € mesačne a zároveň upravil styk sťažovateľa s maloletou dcérou tak, že sťažovateľ je oprávnený stýkať sa s ňou každý prvý víkend v mesiaci takto: v piatok od 15.30 h do 18.00 h za prítomnosti matky, v sobotu od 9.00 h do 12.00 h za prítomnosti matky a od 15.00 h do 18.00 h bez prítomnosti matky a v nedeľu od 10.00 h do 17.00 h bez prítomnosti matky (ďalej len „rozsudok okresného súdu zo 4. septembra 2014“).

Sťažovateľ odôvodňuje porušenie svojich práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru nesprávnym postupom okresného súdu v napadnutom konaní, keďže výkon rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia týkajúceho sa starostlivosti o maloleté dieťa, zmyslom ktorého je naliehavosť a dočasnosť úpravy pomerov, je potrebné zabezpečiť bez využitia inštitútov výziev a udeľovania pokút zo strany všeobecného súdu, teda okresný súd bol podľa názoru sťažovateľa povinný na jeho situáciu aplikovať § 273c OSP, a nie § 272 OSP.

Ústavný súd už judikoval, že jeho úlohou nemôže byť posudzovanie vhodnosti opatrení, ktoré všeobecný súd zvolil na základe výsledkov skutkových zistení na dosiahnutie cieľa predmetného konania o výkon rozhodnutia (vrátane rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia), pretože posudzovanie skutkových záverov všeobecných súdov nepatrí do právomoci ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti. Ústavný súd rovnako zdôraznil, že v prípade tohto druhu konania musí byť rozhodovanie o použití najradikálnejšieho opatrenia (odňatie a odovzdanie maloletého dieťaťa v zmysle § 273 ods. 4 OSP) poskytovaného právnou úpravou podrobené dôkladnej úvahe zohľadňujúcej možné negatívne dôsledky takto prijatého opatrenia vo vzťahu k maloletému dieťaťu a zároveň založenej na dôslednom zistení skutkového stavu, čo sú úlohy patriace do výlučnej právomoci všeobecného súdu, a preto obmedzuje svoj prieskum len na posúdenie pružnosti a včasnosti opatrení všeobecného súdu ako záruky celkovej efektivity posudzovaného konania (III. ÚS 181/2011).

Rešpektujúc právne názory vyslovené v doterajšej judikatúre, ústavný súd nemohol ani vo veci sťažovateľa preskúmať „správnosť“ postupu okresného súdu v napadnutom konaní, teda vhodnosť zvolených opatrení či nesprávne právne posúdenie zistených skutkových okolností (námietka sťažovateľa o aplikácii nesprávnej právnej normy, pozn.).

Z prehľadu úkonov okresného súdu v napadnutom konaní je zrejmé, že okresný súd konal v zásade plynulo, v jeho postupe nevznikli obdobia neodôvodnenej nečinnosti. Okresný súd v doterajšom priebehu konania využil právne nástroje podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (vyzval povinnú na dobrovoľné plnenie rozhodnutia, upozornil ju na následky neplnenia povinností z rozhodnutia, zároveň vyzval orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonať s povinnou, prípadne spoločne so sťažovateľom pohovor pre účely rešpektovania uznesenia krajského súdu o nariadení predbežného opatrenia), ktoré vzhľadom na okolnosti predmetnej veci považoval za vhodné.

Vzhľadom na dočasný charakter predbežného opatrenia pri úprave vzťahov medzi účastníkmi konania [v súlade s § 77 ods. 1 písm. c) OSP predbežné opatrenie zanikne, ak sa návrhu vo veci samej vyhovel a uplynulo 30 dní od vykonateľnosti rozhodnutia o veci, pozn.] okresnému súdu nemožno vytknúť ani to, že jeho postup po 28. júli 2014 (keď kolízny opatrovník oznámil okresnému súdu na jeho dožiadanie výsledok prešetrenia pomerov v domácnosti sťažovateľa a povinnej) sa už sústreďoval na rozhodnutie vo veci samej, a to aj s prihliadnutím na samotný priebeh konania vedeného týmto súdom pod sp. zn. 2 P 32/2013, v rámci ktorého došlo k prejavu ochoty zo strany sťažovateľa a odporkyne dohodnúť sa na úprave styku sťažovateľa a maloletej dcéry. Uvedený postup vyústil 4. septembra 2014 do rozsudku vo veci samej, v rámci ktorého okresný súd upravil aj styk sťažovateľa s maloletou dcérou.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd v napadnutom konaní konal v zásade plynulo, pričom jeho postup v napadnutom konaní nemožno hodnotiť ako zjavne neprimeraný, prípadne zjavne nesprávny. Z týchto dôvodov ústavný súd dospel

k záveru, že v danom prípade neexistujú skutočnosti, ktoré by zakladali možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Nad rámec sťažnosti ústavný súd vzhľadom na zistenie, že v dôsledku sťažovateľom podaného odvolania proti rozsudku okresného súdu zo 4. septembra 2014 (aj voči výroku o úprave styku sťažovateľa s maloletou dcérou) uznesenie krajského súdu o nariadení predbežného opatrenia zostáva až do času rozhodnutia o opravnom prostriedku sťažovateľa aj naďalej právoplatné a vykonateľné, konštatuje, že toto uznesenie nebráni sťažovateľovi obrátiť sa na ústavný súd opätovne, ak by v budúcnosti dochádzalo zo strany okresného súdu v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2014